

ΣΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Πολλοί μαθητές από όσους πήραν μέρος στο πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» αναφέρθηκαν σε θέματα της ΣΤ' Επιτροπής και ασχολήθηκαν ιδιαίτερα με τη Γεωργία - Κτηνοτροφία, τον Τουρισμό, την Τεχνολογία, τα Δάση. Ιδιαίτερη η ευαισθησία τους απέναντι στα προβλήματα της ενέργειας, την κλωνοποίηση και την προστασία των ζώων.

Οι μαθητές της περιφέρειας ασχολήθηκαν κυρίως με προβλήματα του τόπου τους και προχώρησαν σε προτάσεις για την υπέρβασή τους.

1. ΓΕΩΡΓΙΑ - ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

α. Επισημάνσεις

- Στο θέμα αυτό αναφέρονται οι περισσότεροι από τους διαγωνιζόμενους και κυρίως αυτοί που ζουν σε αγροτικές περιοχές. Επισημαίνεται ότι: η Ελλάδα είναι γεωργική κατ' εξοχήν χώρα και ότι κυρίως η γεωργία και η κτηνοτροφία είναι οι βασικοί συντελεστές οικονομίας της.
- Το κράτος αδιαφορεί για τους γεωργούς. Δεν υπάρχει μεθοδευμένη αγροτική πολιτική. Η δομή της γεωργοκτηνοτροφίας είναι πεπαλαιωμένη. Δεν εκσυγχρονίζονται οι μέθοδοι καλλιέργειας. Οι κυβερνήσεις δρουν σαν φερέφωνα των πολυεθνικών με συνέπεια την οικονομική καταστροφή των αγροτών. Ανεπαρκής η λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών, μη σωστή διαχείριση των χρημάτων και των επιδοτήσεων (για τις οποίες οι κάτοικοι των ακριτικών περιοχών δεν ενημερώνονται). Δεν υπάρχουν επιδοτήσεις σε τεχνικό εξοπλισμό και γενικά οι επιδοτήσεις συρρικνώνονται. Δεν προστατεύονται οι μικρές καλλιέργειες. Δεν υποστηρίζονται αποτελεσματικά τα συμφέροντα των αγροτών στην Ε.Ε. Τα προϊόντα μας δεν απορροφώνται και δεν είναι ανταγωνίσιμα στις ξένες αγορές. Θάβονται στις χωματερές. Δυσκολίες προώθησης δημιουργεί και η αλόγιστη χρήση ορμονών και άλλων ουσιών, γιατί δεν ενημερώνονται πάνω σ' αυτό το θέμα οι αγρότες. Μεγάλη παραγωγή καταστρέφεται κι από τις απρόβλεπτες καιρικές συνθήκες με αποτέλεσμα να μην καλύπτονται απόλυτα οι απώλειες του αγροτικού εισοδήματος και οι γεωργοί να έχουν χρέη. Η οικονομική κατάσταση των αγροτών άθλια, οι συντάξεις του ΟΓΑ χαμηλές. Εξευτελιστικά φθηνές οι τιμές των αγροτικών προϊόντων, ακριβές οι πρώτες ύλες.
- Εκμετάλλευση των γεωργών από τους μεσάζοντες (ιδίως στο θέμα της καπνοπαραγωγής). Υποτυπώδης η ασφάλεια και η περίθαλψη των γεωργο-

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- κτηνοτρόφων. Δεν υπάρχει γενικά ενημέρωση και επαγγελματικός προσανατολισμός. Τυποποίηση.
- Η εφαρμογή της γενετικής μηχανής και η κλωνοποίηση συνεπάγεται μαζική παραγωγή καθώς και ανάπτυξη και εφαρμογή νέων μεθόδων αλλά συνεπάγεται και επιπτώσεις στην υγεία, γενετικές ανωμαλίες και καταστροφή της οικολογικής αλυσίδας λόγω των ανθεκτικότερων παθογόνων μικροβίων.
  - Το επάγγελμα του γεωργοκτηνοτρόφου υποβαθμίζεται.
  - Πολλοί γεωργοί πωλούν τα κτήματά τους ή τα νοικιαζόμενα από άλλους ακτήμονες δεν είναι αποδοτικά κι έτσι αναζητούν καλύτερη τύχη.
  - Οι νέοι απαγορεύονται, αποθαρρύνονται, με αποτέλεσμα την αστυφιλία. (Εσωτερική μετανάστευση). Αυτό βεβαίως συνεπάγεται και κακό μέλλον για τις πόλεις, αν εξακολουθήσει αυτή η κατάσταση. Μοναδική εξαίρεση επισημαίνεται στην περιφέρεια.
  - Όπου αναφέρεται σημαντική ανάπτυξη της γεωργίας στην περιφέρεια, όπου εφαρμόζονται στην καλλιέργεια όλες οι σύγχρονες τεχνολογικές μέθοδοι και τονίζεται η σκληρή δουλειά των αγροτών παράλληλα.
  - Γενικά λοιπόν η γεωργία στην Ελλάδα είναι υποβαθμισμένη.

β. Προτάσεις

- Η πολιτεία να σκύψει στα προβλήματα των αγροτών και με διάλογο μαζί τους να δώσει λύσεις.
- Δανειοδότηση της αγροτικής οικονομίας με κάθε τρόπο και αύξηση των δαπανών και σωστή αξιοποίηση των επιδοτήσεων και κονδυλίων της Ε.Ε. για τη γεωργία, μείωση επιτοκίων, ρύθμιση χρεών και οι επιδοτήσεις κονδυλίων της Ε.Ε. να αξιοποιούνται σωστά.
- Μείωση του κόστους παραγωγής, καλλίτερες τιμές στα αγροτικά προϊόντα που θα είναι σταθερές μέχρι τον καταναλωτή με την κατάργηση των μεσαζόντων.
- Ολοκληρωμένος σχεδιασμός και ανανέωση της εθνικής αγροτικής πολιτικής.
- Επιμόρφωση αγροτών κτηνοτρόφων στα νέα δεδομένα καλλιέργειας και χρήσης μηχανημάτων με την ίδρυση αγροτικών σχολών.
- Προβολή Ελληνικών προϊόντων στο εσωτερικό και εξωτερικό.
- Όριο στις εισαγωγές ξένων προϊόντων και κυρίως πατάτας για την επεξεργασία δε της ντόπιας προτείνεται η ίδρυση εργοστασίου σε ορεινό χωριό περιοχής της Καβάλας.
- Καλύτερες τιμές για το γάλα και τα κτηνοτροφικά προϊόντα.
- Στελέχωση με κτηνίατρους και περισσότερα κτηνιατρεία σε αγροτικές περιοχές.
- Οικολογικά πάγκα και βιολογικές καλλιέργειες. Κονδύλια για αρδευτικά έργα. Φθηνότερα καύσιμα και αγροτικά μηχανήματα.
- Δημιουργία τοπικού ανταγωνιστικού συνεταιριστικού συστήματος.
- Μητρικό αγροτών, αύξηση των συντάξεων, μείωση του ορίου συνταξιοδότησης.
- Καλύτερη ασφάλιση και δυνατότητα επιλογής ασφαλιστικού φορέα.
- Περισσότεροι διορισμοί γεωπόνων.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Επαναφορά αγροφυλακής.
- Να γίνει αναδάσμος της γης (και ιδιαίτερα στις αγροτικές περιοχές).
- Να δοθούν τα μοναστηριακά κτήματα στους ακτήμονες.
- Να δοθούν κίνητρα στους νέους να παραμείνουν στο τόπο τους και να ασχοληθούν με τη γεωργία.
- Σύγχρονο οδικό δίκτυο στους τόπους παραγωγής (ιδίως Αιτωλοακαρνανία). Έκδοση αγροτικής εφημερίδας.
- Τυποποίηση εξαγωγίμων προϊόντων με ειδικές ονομασίες ανταγωνίσμων στις ξένες αγορές.
- Εθνικό κτηματολόγιο.
- Εντατικοποίηση ερευνητικής προσπάθειας.
- Εθνική μακροπρόθεσμη αγροτική πολιτική.
- Εξοπλισμό με σύγχρονα τεχνολογικά μέσα στις αγροτικές καλλιέργειες του Ν. Έβρου.
- Ηλεκτροδότηση και υδροδότηση στην επαρχία.
- Φοροαπαλλαγές. Φθηνότερα φυτοφάρμακα.
- Διάλογος κυβέρνησης-αγροτών.
- Οικονομική ενίσχυση των γεωργών της Σαντορίνης γιατί σαν μικροκαλλιεργητές είναι εγκαταλειμμένοι.
- Ίδρυση Τράπεζας αγοράς γης με μικρό κόστος.
- Η πολιτεία να καθορίσει κατώτατες τιμές προϊόντων για τις ακριτικές περιοχές.
- Κατάργηση Συμβουλίου για τις ακριτικές περιοχές.
- Κατάργηση Συμβουλίου Αγροτικής Πολιτικής.
- Επιτροπή συντονισμού αγροτικής πολιτικής και συντονισμός Υπουργείων - υπηρεσιών.
- Εκμετάλλευση τοπικών πόρων περιοχής Χαλκιδικής (ορυχεία χρυσού) και ολοκλήρωση εργοστασίου ΔΕΗ στη Φλώρινα.
- Καλλιέργεια προϊόντων που ευδοκimoύν σε πολλές περιοχές.
- Άδειες αυτοκινήτων πετρελαίου.
- Ανανέωση ποσοτώσεων στους καπνοκαλλιεργητές κάθε τριετία.
- Στροφή στην καλλιέργεια κηπευτικών.
- Δημιουργία εξαγωγικών κρατικού φορέα υπό την εποπτεία των συνεταιρισμών.
- Μείωση του Φ.Π.Α. για αγροτικά μηχανήματα στο 8%.

2. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

α. *Επισημάνσεις*

Το θέμα αυτό απασχολεί τους εφήβους της Β' Λυκείου. Επισημαίνεται:

- Η αλματώδης εξέλιξη της τεχνολογίας και η συμβολή της στην όλη ανάπτυξη του πολιτισμού.
- Τεχνολογική ανάπτυξη σε πολλούς τομείς.
- Κυριαρχεί στη ζωή του ανθρώπου και απ' αυτόν εξαρτάται η καλή της χρήση.
- Είναι η βάση των σύγχρονων επιστημών που εξελίσσεται ραγδαία.
- Σημαντική η βοήθεια των Η/Υ, που έχει κατακτήσει τη ζωή μας και θα την

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

ελέγχει απόλυτα στο μέλλον σ' όλες τις φάσεις (Τώρα ελέγχεται με τις πιστωτικές κάρτες, στην εφορία, αστυνομία κ.λπ.).

- Το Internet σαν εργαλείο πολιτισμού ανοίγει επίσης νέους δρόμους.
- Τα θετικά της τεχνολογίας είναι: αύξηση της παραγωγικότητας, όπως ο στόχος για την δημιουργία εγκατάστασης στη σελίγη, που θα λύσει το πρόβλημα του υπερπληθυσμού και του τουρισμού.
- Ανάπτυξη της τηλεπικοινωνίας.
- Περισσότερο ελεύθερο χρόνο.
- Αύξηση ορίου ζωής.
- Η τεχνολογία διδάσκεται στα σχολεία με παλιά μηχανήματα και άχρηστα προγράμματα.

Αρνητικά της τεχνολογικής προόδου:

- Καταστροφή του περιβάλλοντος.
- Κυριαρχία της μηχανής στη ζωή του ανθρώπου.
- Έξαρση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας (ανεργία, αλλοτρίωση, μοναξιά, βία, εγκληματικότητα).
- Εμπορευματοποίηση ανθρωπίνων σχέσεων.
- Κλωνισμός σωματικής και ψυχικής υγείας.
- Οπισθοδρόμηση πνευματικού πολιτισμού, ο οποίος έπεται (δηλαδή) του τεχνολογικού.
- Κατάρρευση αξιών.
- Ευνοεί το συγκεντρωτισμό, την υπερπαραγωγή, την εξειδίκευση, την τυποποίηση.
- Είναι απάνθρωπη και εχθρική.
- Αστυφιλία, υπερκαταναλωτισμός, κοινωνική ανισότητα μια και τα αγαθά της τεχνολογίας τα απολαμβάνουν περισσότερο οι πλούσιοι.
- Απειλή για την εθνική ταυτότητα και παράδοση.
- Πόλεμοι με τα σύγχρονα μέσα των πολεμικών βιομηχανιών.
- Κλωνοποίηση που αίρει τις αρχές της ιατρικής, της βιολογίας και της θρησκείας και μπορεί να γυρίσει μούμερρακ εναντίον μας.
- Εκμετάλλευση μικρών κρατών επίσης από τα μεγάλα και τεχνολογικά ανεπτυγμένα.

β. Προτάσεις

- Ανθρωπιστική παιδεία.
- Ευαισθητοποίηση για αποφυγή κακής χρήσης της τεχνολογίας, μόνο ορθολογιστική. Διαρκής εξοπλισμός.
- Ειρήνη.
- Περιορισμός κατασκευής όπλων μαζικής καταστροφής.
- Χρήματα για έρευνες.
- Ανάλειψη ευθυνών από τους επιστήμονες κυρίως στις απειλές που παρουσιάζονται με την τεχνολογία και την επιστημονική προκλητική έρευνα.
- Ανακύκλωση προϊόντων.
- Αναζήτηση νέων ιδεών, στόχων.
- Συμμετοχή σε οικολογικές οργανώσεις.
- Μείωση υπερκατανάλωσης.
- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας από την Πολιτεία.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Καθυστέρηση στο πρόγραμμα Iridium.
- Να μην αντικατασταθούν οι ασυρματιστές με το 6 M TSS.
- Προστασία του περιβάλλοντος.
- Οι Η/Υ σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.
- Ερευνητικά προγράμματα και διαπανεπιστημιακές συνεργασίες Η/Υ.
- Προστασία ατομικών ελευθεριών.
- Κώδικας δεοντολογίας για την τεχνολογία.
- Θέσπιση αυστηρών κανόνων λειτουργίας των Μ.Μ.Ε.
- Το κέντρο της τεχνολογίας ο άνθρωπος.
- Ίδρυση πανεπιστημιακών και ερευνητικών ιδρυμάτων.
- Αποκέντρωση.
- Χρήση της τεχνολογίας εναντίον της ρύπανσης.
- Απομάκρυνση βιομηχανιών από τα μεγάλα αστικά κέντρα.
- Συνεργασία των επιστημόνων για επίτευξη του στόχου «αποικία στη Σελήνη».
- Ορθολογιστική χρήση πηγών ενέργειας.
- Απαγόρευση πυρηνικών δοκιμών.
- Αθλητισμός, πολιτιστικές εκδηλώσεις.
- Εξοπλισμός των σχολείων με νέα τεχνολογικά μέσα.
- Να μπορούμε στον κόσμο του Internet.
- Διεθνή συνέδρια με κορυφαίους επιστήμονες για τη διαπίστωση των βλαβερών συνεπειών της τεχνολογίας και λήψη μέτρων.
- Νομοθετική απαγόρευση της κλωνοποίησης στον άνθρωπο.
- Τεχνολογικός προσανατολισμός της εκπαίδευσης.
- Να γίνουμε καλοί χρήστες των Η/Υ με πλήρη γνώση των λειτουργιών τους.
- Πολιτική αναβάθμιση ζωής σε συνεργασία κράτους πολίτη.
- Ενίσχυση των οικονομικά ασθενέστερων.
- Γενικά επισημαίνεται ότι η αλόγιστη χρήση της τεχνολογίας δημιούργησε προβλήματα κοινωνικά, οικολογικά, οικονομικά και στην πνευματική ζωή.
- Η παράλληλη εξέλιξη του πνευματικού και τεχνολογικού πολιτισμού είναι η λύση.
- Τεχνολογικό επίτευγμα θεωρείται η εφαρμογή της γεννητικής για μετάλλαξη προϊόντων που αποτελούν άμεσο κίνδυνο για την υγεία μας, όπως π.χ. η εισαγωγή το 1997, 150.000 τόνων μεταλλαγμένης σόγιας.
- Τα σούπερ μάρκετ θα πρέπει να πωλούν μόνο φυσικά προϊόντα, να ενημερωθεί το καταναλωτικό κοινό.

3. ΚΛΩΝΟΠΟΙΗΣΗ

α. Επισημάνσεις

- Στην εξέλιξη της τεχνολογίας αναφέρεται και η κλωνοποίηση.
Επισημαίνεται: ότι έχει θετικά και αρνητικά.
Θετικά: Εκμηδένιση του θανάτου. Αντιμέτωπιση ανίατων ασθενειών. Βοήθεια στον τομέα ιατρικής.
- Αρνητικά:** Παραβίαση ηθικών και φυσικών κανόνων.
- Ανατρέπονται οι θεμελιώδεις αξίες.
- Εκμηδενίζεται η θέληση του ανθρώπου και η προσωπικότητά του.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Ο άνθρωπος κατέκτυπο του Θεού.
- Δημιουργεί νέο τύπο σκλαβιάς.
- Ηθική ευθύνη των επιστημόνων.
- Βλάβες στο DNA.

β. Προτάσεις

- Η τεχνική της γεννετικής να αξιοποιείται μόνο για εργαστηριακό έλεγχο.
- Ο επιστήμονας να 'ναι απαλλαγμένος από θρησκευτικούς και ιδεολογικούς δογματισμούς.
- Να απαγορευθεί η κλωνοποίηση ανθρώπου.
- Να διδαχθεί η επιστήμη από τα παρελθόντα λάθη και οι επιστήμονες να διαθέτουν ήθος.
- Ναι, μόνο στην κτηνιατρική και βιοϊατρική. Ναι στην κλωνοποίηση.
- Αποτελεσματική η αντιμετώπιση του θέματος.
- Γενικά όχι στην κλωνοποίηση.

4. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

α. Επισημάνσεις

Στο θέμα αυτό αναφέρονται οι περισσότεροι από τους μαθητές της Β' Λυκείου ή μεμονωμένα ή μαζί με άλλα θέματα ή γίνεται αναφορά μέσα στα γενικά προβλήματα συγκεκριμένων περιοχών που δεν έχουν αξιοποιηθεί τουριστικά κάποιοι χώροι τους. (Λίμνες, βουνά κ.λπ.).

Επισημαίνεται λοιπόν ότι:

- Η σημασία του τουρισμού για μια χώρα και ιδιαίτερα για τη χώρα μας η οποία παρουσιάζει μεγάλο τουριστικό ενδιαφέρον και για τις φυσικές ομορφιές της και για τα ιστορικά και αρχαιολογικά της μνημεία.
  - Ο τουρισμός (το τουριστικό συνάλλαγμα) ενισχύει την ιδιωτική και εθνική οικονομία και είναι μια από τις βασικές πηγές εισοδήματος για τη χώρα μας.
  - Με τον τουρισμό προβάλλεται ο τόπος και ο πολιτισμός μας.
- Ο τουρισμός έχει θετικά και αρνητικά.

Θετικά:

- Δραστηριοποίηση οικονομικής ζωής, ενίσχυση εμπορίου, βιοτεχνίας βιομηχανίας.
- Καταπολέμηση της ανεργίας.
- Εισροή συναλλάγματος.
- Άνοδος βιοτικού επιπέδου.
- Πλουτισμός της πνευματικής ζωής με νέες εμπειρίες, νέους πολιτισμούς, νέες ιδέες.
- Διακρατική συνεργασία.
- Διαπολιτισμική συνεργασία.
- Αντιμετώπιση αστυφιλίας.
- Απαλλάσσει από προκαταλήψεις ρατσιστικές και κοινωνικές, λόγω της επαφής με ανθρώπους διαφόρων φυλών και εθνοτήτων.
- Αξιοποίηση περιοχών. Ανάπτυξη κοινωνικών σχέσεων (φιλία).

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Αρνητικά:

- Εκμετάλλευση των τουριστών.
- Κακής ποιότητας τουρίστες.
- Διακίνηση ναρκωτικών.
- Άκριτος μιμητισμός.
- Ανάπτυξη σωβινιστικών τάσεων.
- Ξενοφοβία.
- Έλλειψη σύγχρονης υλικοτεχνικής υποδομής.
- Ανεπίδεκτο σ' αυτόν τον τομέα προσωπικό.
- Ανοργανωσιά.
- Προχειρότητα.
- Εύκολος πλουτισμός.
- Καταστροφή του περιβάλλοντος.
- Αλλοίωση της φυσιογνωμίας μας.
- Φθορά της γλώσσας.
- Μωσαϊκό λέξεων διαφόρων γλωσσών στο λεξιλόγιό μας και στη γλώσσα μας και ξενόγλωσσες οι επιγραφές.
- Αλλοίωση της παράδοσης.
- Χαλάρωση εθνικής συνείδησης και ταυτότητας.
- Κρίση αξιών.
- Νοοτροπία υπηρέτη, κερδοσκοπία.
- Έλλειψη συγκοινωνιακής υποδομής.

Προβλήματα:

- Δεν αξιοποιούνται τουριστικοί χώροι.
- Οι διαρκείς και απρόβλεπτες απεργίες και το ασταθές των συγκοινωνιών (ξηρά, αέρα, θάλασσα) η υπερφόρτωση των πλοίων κ.λπ.
- Δεν γίνεται διαφήμιση εντός και εκτός Ελλάδας.
Επισημαίνεται επίσης ότι δεν υπάρχει οργάνωση στα ακριτικά νησιά.

β. Προτάσεις

- Να γίνουν έργα υποδομής ενόψει και της Ολυμπιάδας του 2004.
- Ν' αξιοποιηθούν τα αξιοθέατα.
- Μεγαλύτερη ανάπτυξη.
- Αξιοποίηση αρχαιολογικών χώρων και συντήρηση έργων και αποκατάσταση έργων.
- Σύγχρονες ξενοδοχειακές μονάδες και εκσυγχρονισμός των ήδη υπαρχόντων, εξειδικευμένο προσωπικό.
- Φιλική αντιμετώπιση των τουριστών.
- Προβολή της Ελλάδας στο εσωτερικό και στο εξωτερικό σε συνεργασία με τα Μ.Μ.Ε.
- Άρτια υλικοτεχνική υποδομή.
- Τέλεια οργάνωση.
- Άψογη λειτουργία των συγκοινωνιών.
- Καταπολέμηση του σωβινισμού και της ξενοφοβίας.
- Διατήρηση της παράδοσης και προβολή των ηθών και εθίμων καθώς και της λαϊκής μουσικής.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Να παύει η εκτέλεση έργων στη διάρκεια της τουριστικής περιόδου.
- Όχι βιαστικός και ληστρικός πλουτισμός.
- Ανταγωνισμός σε σωστές βάσεις με την Τουρκία που προβάλλεται και οικειοποιείται περιοχές μας.
- Να δοθούν κίνητρα σε ιδιώτες.
- Περισσότερες τουριστικές σχολές.
- Κρατικοποίηση των ιδιωτικών σχολών Τουρισμού με Πανεπιστημιακό επίπεδο.
- Αξιοποίηση πηγών τουρισμού (υδροβιότοποι, ιαματικές πηγές, χιονοδρομικά κέντρα).
- Όχι κακή μίμηση ξένων προτύπων, αλλά οικειοποίηση κάποιων καλών στοιχείων κατόπιν κριτικής σκέψης.
- Αξιοποίηση των ακριτικών περιοχών και νησιών.
- Εκμετάλλευση της Λίμνης Βεγορίτιδας και με ανάπτυξη χειμερινού τουρισμού στην περιοχή της Φλώρινας.
- Αξιοποίηση του φυσικού πλούτου.
- Υποθαλάσσιοι αρχαιολογικοί χώροι και αρχαιολογικά πάρκα.

5. ΞΕΝΟΜΑΝΙΑ

α. Επισημάνσεις

Επισημαίνεται:

- Ιστορική αναφορά του φαινομένου.
- Το φαινόμενο αυτό έχει διαστάσεις στην ελληνική κοινωνία.
- Μιμούμεθα κυρίως τον ευρωπαϊκό τρόπο ζωής. Έτσι ο Έλληνας κινδυνεύει να χάσει την εθνική του ταυτότητα.
- Τομείς στους οποίους εκδηλώνεται η ξενομανία: στη γλώσσα, στην αγορά ξένων προϊόντων, τέχνη και ψυχαγωγία.

Αιτίες: αίσθημα μειονεξίας έναντι των δυτικοευρωπαίων. Λανθασμένη αντίληψη της έννοιας εκσυγχρονισμού. Πολιτικές σκοπιμότητες. Χαμηλό πνευματικό επίπεδο λόγω έλλειψης παιδείας. Τεχνολογική ανάπτυξη. Έλλειψη ενημέρωσης. Άκριτος μιμητισμός. Δυσλειτουργία πρωτογενών φορέων αγωγής (κράτος - οικογένεια - σχολείο). Χάσμα γενεών. Αντίδραση στο συντηρητισμό. Πολιτιστική οπισθοδρόμηση. Η λανθασμένη αντίληψη, ότι η κοινωνική άνοδος σημαίνει την υιοθέτηση ξένων προτύπων συμπεριφοράς, τρόπου ζωής και ιδεολογιών και ότι η προοδευτικότητα εξαρτάται από συνεχείς αλλαγές. Ρόλος των Μ.Μ.Ε.

Συνέπειες: αλλοίωση της εθνικής συνείδησης και ταυτότητας (παράδοση γλώσσα) Συνέπειες γενικά στην πολιτική, κοινωνική πνευματική και οικονομική εθνική ζωή. Ψυχολογική εξάρτηση, αποπροσανατολισμός, κίνδυνος για πολιτιστική ταυτότητα. Πολιτιστικός ιμπεριαλισμός. Αλλοίωση της προσωπικότητας των ατόμων.

β. Προτάσεις

- Όχι προγονοπληξία.
- Δημιουργικός ιστορισμός.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Εποικοδομητική χρήση της παράδοσης.
- Διάδοση ιστορικών αληθειών.
- Απόκτηση εθνικής αυτοεκτίμησης.
- Προβολή ελληνικών συνθηκών (ηθών, εθίμων).
- Έλεγχος των εισαγομένων προϊόντων, προβολή των ελληνικών και κίνητρα για παραγωγή τους.
- Στήριξη των προσπαθειών από τα Μ.Μ.Ε.
- Κατάργηση των ξενόγλωσσων επιγραφών.
- Τόνωση της Ελληνικής γλώσσας.
- Σωστή παιδεία και ορθή στάση γονέων.
- Λειτουργικό εκπαιδευτικό σύστημα που θα επανασυνδέσει τον Νεοέλληνα με το παρελθόν.
- Εκλεκτική επιλογή και αφομοίωση ξένων επιδράσεων.
- Προβολή από τον ΣΕΠ παραδοσιακών επαγγελμάτων, κίνητρα για την άσκησή τους, διαγωνισμοί παραδοσιακών τεχνών. Διδασκαλία του μαθήματος της Λαογραφίας.
- Συχνές επισκέψεις σε μνημεία πολιτισμού και επαφή με την τέχνη.

6. ΔΑΣΗ - ΕΘΝΙΚΟΙ ΔΡΥΜΟΙ

Για τα δάση γίνεται λόγος σε αρκετά τετράδια με άλλα θέματα μαζί και μάλιστα σε αναφορά με προβλήματα που παρουσιάζονται σε διάφορες περιοχές. Ένα πρόβλημα σημαντικό είναι και των δασών.

α. Επισημάνσεις

- Η αξία των δασών σαν πνεύμονας ζωής και οικονομίας από την εκμετάλλευσή τους και αισθητικής.
- Τα δάση καταστρέφονται από διάφορες αιτίες που για το μεγαλύτερο ποσοστό ευθύνεται ο άνθρωπος.
- Ευθύνες έχει όμως και η πολιτεία, διότι δίνει άδειες για οικοπεδοποίηση σε δασικές περιοχές, δεν αναδασώνει αμέσως τις καμμένες.
- Δεν τιμωρεί με εφαρμογή αυστηρή νομοθεσία τους παραβάτες σαν εγκληματίες.
- Έτσι και οι 11 εθνικοί μας δρυμοί παραμένουν χωρίς συντήρηση και αυστηρά οργανωμένη φύλαξη.
- Δεν είναι εκσυγχρονισμένη η δασοπροστασία και χρησιμοποιεί έκτακτο και άπειρο προσωπικό στις περιόδους αιχμής.
- Έλλειψη γενικά υλικοτεχνικής υποδομής.
- Έλλειψη συνεργασίας με άλλα κράτη.
- Έλλειψη επιστημονικού προσωπικού και απληροφόρητο κοινό.
- Απρογραμμάτιστη υλοτόμηση και αλόγιστη καταστροφή και της πανίδας με το κυνήγι.
- Επισημαίνονται οι συνέπειες από την καταστροφή των δασών για τον άνθρωπο.
- Πλημμύρες, κατολισθήσεις, καταστροφή πανίδας, χλωρίδας, φαινόμενο θερμοκηπίου, μείωση του τουρισμού, μείωση του εθνικού συναλλάγματος, έλλειψη φυσικού πλούτου.

β. Προτάσεις

- Να ενισχυθεί η δασοπροστασία με σύγχρονα πυροσβεστικά αεροπλάνα και ελικόπτερα.
- Ν' αναλάβει τις δασοπυροσβέσεις ειδικά εξειδικευμένο μόνιμο προσωπικό, του πυροσβεστικού σώματος.
- Αυστηρότερη νομοθεσία για τους εμπρηστές και τους καταστροφείς γενικά.
- Ν' αυξηθεί ο αριθμός των δασοφυλάκων, περισσότερη αστυνόμευση και περιπολίες.
- Δασοκομάντος για δύσκολες περιπτώσεις.
- Καλύτερη αμοιβή και επίδομα επικίνδυνης εργασίας στους υπαλλήλους των υπηρεσιών δασών.
- Αναδασώσεις αμέσως.
- Ενεργοποίηση και αγάπη για το δάσος από την οικογένεια, το σχολείο και προβολή του θέματος καθόλη τη διάρκεια του χρόνου από τα Μ.Μ.Ε.
- Ελεγχόμενο κυνήγι.
- Αξιοποίηση εθνικού δρυμού του Νομού Γρεβενών καθώς και των δασών των μοναστηριών του.
- Εκτροφεία θηραμάτων και εργοστάσια ξυλείας.
- Προστασία των δασών στην περιοχή του Έβρου για τη σωτηρία σπάνιων ειδών πτηνών και θηραμάτων.
- Δημιουργία εθνικού και δασικού κτηματολογίου.
- Να γίνει εθνικός προγραμματισμός.
- Να καταγραφούν τα είδη πανίδας και χλωρίδας των 11 δρυμών.
- Πλήρης ενημέρωση με ξενάγηση των επισκεπτών από ειδικό προσωπικό, ίδρυση νέων δρυμών στην Πελοπόννησο.

7. ΑΛΙΕΙΑ

α. Επισημάνσεις

- Οι Έλληνες γνωρίζουν καλά αυτό το επάγγελμα.
- Η παράνομη αλιεία καταστρέφει το γόνο.
- Η Μεσόγειος κινδυνεύει λόγω εξαντλητικής εκμετάλλευσης.
- Ευθύνεται για αυτό η Ελλάδα και οι άλλες μεσογειακές χώρες.
- Το επάγγελμα περνάει κρίση.
- Στην παράνομη αλιεία χρησιμοποιούν δυναμίτη και καταστρέφουν και την πανίδα εκτός της χλωρίδας.
- Απαγόρευση της Ε. Ε. για την αλιεία των μικρών σκαφών.
- Προβλήματα αντιμετωπίζει η Κάλυμνος, όπου τη σπογγαλιεία αντικατέστησε η ιχθυοκαλλιέργεια της οποίας η επιχορήγηση σταμάτησε και βάλεται ως πηγή μόλυνσης.
- Το κράτος αδιαφορεί.

β. Προτάσεις

- Νέοι τρόποι ιχθυοκαλλιέργειας.
- Προστασία ιχθυοαποθεμάτων.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Κίνητρα στις οικογένειες αλιέων.
- Οριοθέτηση κλειστών περιοχών για αλιεία.
- Μέριμνα του κράτους για τους μικρούς κλειστούς κόλπους, κλειστές θάλασσες.
- Δεξαμενές για να μην καταλήγουν στη θάλασσα τα λιπάσματα με τα βροχόνερα.
- Να μην ψαρεύουν τα γρι-γρι σε κλειστούς κόλπους.
- Να απαγορευτεί η αλιεία με δυναμίτη, αυστηρή τιμωρία στους παραβάτες.
- Απρόσκοπτη λειτουργία και επιχορήγηση ιχθυοκαλλιεργειών.
- Κίνητρα για αναζωογόνηση της σπογγαλιείας.
- Ανάκληση της απόφασης της Ε.Ε. για το σταμάτημα της αλιείας των μικρών σκαφών, ώστε να αναβιώσει το επάγγελμα.
- Τομέας αλιείας στα ΙΕΚ.
- Να μην αποθαρρύνονται τα παιδιά από τους γονείς γι' αυτό το επάγγελμα.

8. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΖΩΩΝ

α. Επιστημάνσεις

- Ελάχιστη η αναφορά στο θέμα αυτό.
- Περιορίζεται σε μόνο περιοχές.
- Επιστημαίνεται η μεγάλη σημασία των ζώων στη ζωή μας, μια και λειτουργούν στο οικοσύστημα.
- Δεν υπάρχει όμως ζωοφιλία στην Ελλάδα.
- Αδιαφορούμε για τα ζώα και γι' αυτά που τείνουν προς εξαφάνιση και για τα αδέσποτα που αποτελούν κίνδυνο για την υγεία.
- Δεν υπάρχει κρατικός φορέας προστασίας ζώων ή όπου υπάρχει υπολειτουργεί.
- Μεγάλο είναι το ποσοστό θνησιμότητας των ζώων.

Αιτίες: η καταστροφή των βιοτόπων της χώρας μας. Το κυνήγι. Λαθροθηρία. Οι κυνομαχίες.

Συνέπειες: Η σταδιακή εξαφάνιση σπανίων ζώων και πτηνών.

- Ασθένειες από τα αδέσποτα ζώα.

β. Προτάσεις

- Προστασία βιοτόπων.
- Νομοθετική ρύθμιση του όλου θέματος.
- Κυρώσεις σ' όσους κακομεταχειρίζονται τα ζώα.
- Να σταματήσουν τα πειράματα με ζώα.
- Να καταργηθεί ο «μπόγιας».
- Να εμβολιάζονται τα αδέσποτα ζώα.
- Ευαισθητοποίηση με τα Μ.Μ.Ε. και τις οικολογικές οργανώσεις για την προβολή του θέματος.
- Ιδιαίτερη μέριμνα από τους φορείς για τα υπό εξαφάνιση είδη ζώων.
- Ν' απαγορευθεί η πώληση γούνας ζώων και να τιμωρούνται οι κυνηγοί που σκοτώνουν ζώα γι' αυτό το σκοπό.
- Περιορισμός του κυνηγιού.

- Απαγόρευση των κυνομαχιών.
- Ιδρύματα προστασίας ζώων.

9. ΕΝΕΡΓΕΙΑ: ΗΠΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ, ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΗΓΩΝ, ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

α. *Επισημάνσεις*

Ι. Ήπιες μορφές ενέργειας: ο ήλιος, ο άνεμος και το νερό αποτελούν εναλλακτικές ήπιες μορφές ενέργειας και εξασφαλίζουν **περιβάλλον χωρίς καταστροφή** καθώς και χρήμα (εξοικονόμηση χρήματος). Δυστυχώς όμως δε χρησιμοποιούνται ήπιες μορφές ενέργειας. Παγκόσμιο το ενεργειακό πρόβλημα ιδίως στην Κρήτη όπου υπάρχει πρόβλημα λόγω διακοπής συχνά του ηλεκτρικού ρεύματος. Η έλλειψη νερού είναι αιτία της αδυναμίας των φτωχών χωρών να δημιουργήσουν έργα αποθήκευσής του.

Γίνεται μεγάλη σπατάλη ενέργειας (η οποία έχει επιπτώσεις στο περιβάλλον) και η Ελλάδα εξαρτάται ενεργειακά από το εξωτερικό αν και είναι ευνοημένη σ' αυτόν τον τομέα από τη φύση. Ατομία της κυβέρνησης να εκμεταλλευτεί τον ορυκτό πλούτο, πετρέλαιο, ουράνιο κ.λπ. Η χώρα μας συμπεριφέρεται σαν υποταγμένη στις διεθνείς συμβάσεις και ορέξεις των ξένων στον οποίων τις επιχειρήσεις εργάζονται ειδικά οι Έλληνες επιστήμονες.

β. *Προτάσεις*

- Δημιουργία κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου.
- Η Ελλάδα πρέπει να εκμεταλλευθεί μόνη της τους επιστήμονές της και τον ορυκτό της πλούτο.
- Δημιουργία κρατικών επιχειρήσεων επανδρωμένων με Έλληνες επιστήμονες του εξωτερικού.
- Σύσταση εταιρειών για την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων.
- Χρήση όλων των ήπιων μορφών ενέργειας δηλ. ηλιακής, αιολικής, κυματικής.
- Ίδρυση υδροηλεκτρικών σταθμών.
- Καύση του άνθρακα.
- Όχι στην άσκοπη σπατάλη ενέργειας.
- Επάνοδος των τραμ.
- Προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας.
- Συντήρηση εγκαταστάσεων.
- Να δημιουργηθούν αιολικά πάρκα στα ακριτικά νησιά και να χρησιμοποιηθούν και οι άλλες ήπιες μορφές ενέργειας (ηλιακή, γεωθερμική, υδροηλεκτρική).
- Αξιοποίηση του πετρελαίου που βρίσκεται στο Αιγαίο.
- Απορρίματα ως καύσιμη ύλη.
- Οικονομικά μέτρα ώστε να γίνει ασύμφορη η χρήση καυσίμων ορυκτών.
- Ενημέρωση για το ενεργειακό πρόβλημα.
- Εκσυγχρονισμός των εργασιών της ΔΕΗ.
- Να δοθούν εγγυήσεις για το περιβάλλον.
- Να εργαστούν οι νέοι.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

II. Πυρηνική ενέργεια: Στο θέμα αυτό ίσως οι μαθητές της Β' Λυκείου δεν είναι ενημερωμένοι και ελάχιστα αναφέρονται σε σχέση με άλλα θέματα. Οι προτάσεις για λύση του προβλήματος είναι πάντα η χρησιμοποίηση φυσικών πηγών ενέργειας σε όλα σχεδόν τα τετράδια.

α. Επισημάνσεις

- Η χρήση της πυρηνικής ενέργειας που θα μπορούσε να γίνει για ειρηνικούς σκοπούς δυστυχώς έχει δημιουργήσει προβλήματα οικολογικά, οικονομικά.
- Στην Ελλάδα είναι επικίνδυνη η χρήση Π.Ε. λόγω των σεισμών.
- Δυστυχώς δε χρησιμοποιούμε τις ήπιες μορφές ενέργειας.
- Δυστυχώς χρησιμοποιείται η πυρηνική ενέργεια για πυρηνικούς εξοπλισμούς.
- Οι κίνδυνοι είναι μεγάλοι με χειροπιαστό παράδειγμα το Τσέρνομπιλ.
- Είναι η πιο απειλητική δύναμη για την καταστροφή του πλανήτη.
- Κίνδυνος από πυρηνικούς σκουπιδότοπους.

β. Προτάσεις

- Ενημέρωση και ενεργοποίηση πολιτών με συνέδρια και σεμινάρια σε συνεργασία με τοπικούς και διεθνείς οικολογικούς συλλόγους.
- Χρήση ήπιων μορφών ενέργειας.
- Αξιοποίηση της πυρηνικής ενέργειας μόνο για ειρηνικούς σκοπούς.
- Προστασία του περιβάλλοντος με απαγόρευση της εκροής των πυρηνικών αποβλήτων και των πυρηνικών δοκιμών.
- Ν' αναλογιστούμε τις ευθύνες μας.
- Έλεγχος της παραγωγής και χρήσης.
- Περιοχές χρήσης πυρηνικών όπλων.
- Κλείσιμο όλων των πυρηνικών εργοστασίων και των πυρηνικών σταθμών.
- Περιορισμός δαπανών για πυρηνικούς εξοπλισμούς και χρηματοδότηση ερευνών για την ανεύρεση άλλων τρόπων χρήσης άλλων μορφών ενέργειας.

10. ΝΑΥΤΙΛΙΑ

α. Επισημάνσεις

Επισημαίνεται η δύσκολη κατάσταση που έχουν περιέλθει οι Έλληνες ναυτικοί και το ασφαλιστικό τους ταμείο (ΝΑΤ). Μείωση των ελληνικών πλοίων με ξένη σημαία.

β. Προτάσεις

- Επέμβαση της πολιτείας.
- Πρόσληψη Ελλήνων ναυτεργατών και ναυτικών σε μεγαλύτερο ποσοστό σε αντικατάσταση των ξένων πληρωμάτων.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Πλήρης ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη.
- Ανύψωση ελληνικής σημαίας στα ελληνικά πλοία.
- Ανάπτυξη ναυπηγικής βιομηχανίας.

Λιμάνια. Η ζωή στα λιμάνια των νησιών γίνεται δύσκολη γιατί περνούν πολλοί ξένοι που δε σέβονται το χώρο και γιατί η θάλασσα ρυπαίνεται απ' όλους ντόπιους, τουρίστες κι επιχειρηματίες. Τα λιμάνια γίνονται τόποι σκουπιδιών.

Προτάσεις

- Να προστατεύονται οι θαλάσσιοι χώροι και να μη γίνονται τα λιμάνια χώροι αποθήκευσης.

11. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

α. Επισημάνσεις

- Η βιομηχανία φωσφορικών λιπασμάτων στην Καβάλα λύνει προβλήματα ανεργίας αλλά μολύνει το περιβάλλον.

β. Προτάσεις

- Φίλτρα στις βιομηχανίες.
- Πρόστιμα στους ρυπαίνοντες.
- Βιολογικός καθαρισμός.
- Δημιουργία σταθμού μέτρησης ρύπανσης.